

РОБЪРТ АРТЪР ОЧЕВИДЕЦ

Превод от английски: Иванка Томова, 1987

chitanka.info

Лос Анджелис, 1940

Навън валеше — дъждът плющеше като тежки, черни ленти, които косо се спускаха от небето също както в нощта, когато момичето бе изчезнало.

Сега тя бе навън, някъде навън в черната дъждовна нощ, където се намираше от четири седмици. Навън, където съпругът и я бе оставил — студена, сгърчена, мъртва, лишена от топлина и обич, с лице, загубило цвета си, с очи, затворени за светлината. Навън в нощта, която бе скрила убийството ѝ под черен плащ, сред дъжда, който се е изливал от небесата, когато съпругът ѝ бе скрил тялото ѝ.

Дейвис знаеше, че е убита — знаеше го, както знаеше азбуката или името си, или кой ден от седмицата е, или всички онези добре познати неща, за които човек никога не се замисля. Дейвис го знаеше, но не можеше да го докаже, а искаше да го докаже, и то така отчаяно и непримиримо, както никога досега през четиринадесетгодишната си служба в полицията.

Спря колата и бавно закрачи под острите стрели на дъжда — водата се стичаше от безформената му мека шапка, мокреше грубоватото му намръщено лице, старото му широко палто, краката му, обувките. Закрачи по тясната уличка и спря пред входа за артистите, където изтърси водата от шапката и палтото си и чак тогава каза, че иска да говори с Мастър.

Като си свали шапката, челото му лъсна — на някои места косата му бе започнала да оредява, а там, където се бе запазила, сивееше. Не беше стар, дори не беше на средна възраст, но тази вечер лицето му изглеждаше състарено и уморено като лице на човек, опитвал твърде дълго да направи нещо, което отчаяно иска да направи, но не може.

Портиерът заведе Дейвис в малката гримьорна, където Мастър седеше и спокойно пушеше, а помощникът му — негър — се суетеше около него. Мастър беше едър мъж, с широки рамене, с буйна руса коса и ясни сини очи, които гледаха втренчено, без да мигат — гледаха втренчено, сякаш никога не мигаха, та човек можеше да се притесни от тежестта на неподвижния им поглед.

Оставаше почти цял час преди да се вдигне завесата и Мастър да изпълни своя номер. Дейвис предпазливо седна на крайчеца на стола; водата от обувките му се стичаше на пода. Подбирайки много внимателно думите си, като човек, който държи да пристъпи направо

към фактите, без да допусне ни най-малко отклонение, Дейвис започна:

— Разправят, че имало идеални убийства — каза той с рязък глас. — Ако такова нещо е възможно, моят случай сигурно е точно такъв.

Мастър кимна, сякаш разбираше всичко, което се премълчаваше — разбираше, че някога, някъде Дейвис е чул за някое отдавнашно убийство, за чието разкриване Мастър бе помогнал, и сега отчаяно се опитваше да го заинтригува със случая си; разбираше, че Дейвис отчаяно, страстно търси помощ, но няма открито да си го каже.

— Ние мислим, че тя е мъртва, но не сме сигурни — продължи Дейвис. — Мислим, че той я е убил, но и в това не сме сигурни. Ако наистина е мъртва, защо не можем да намерим трупа? Ако бяхме намерили трупа, сигурно нямаше да можем да докажем, че е извършено убийство. Ако можехме да докажем, че е убийство, сигурно щяхме да се затрудним да докажем, че той го е извършил. Но все пак сме сигурни, че тя е мъртва, че става въпрос за убийство и че той го е извършил. Това е единственото обяснение на фактите.

Мастър отново кимна — разбираше, че само Дейвис е сигурен, че става въпрос за убийство, че само Дейвис е сигурен, че онзи, който и да е той, го е извършил.

Мастър взе една пура от кутията пред себе си и почерпи криминалния инспектор. Дейвис прие, но забрави да запали пурата — просто я захапа и взе да я дъвче, без да спира разказа си.

— Умряла е в тъмнината — продължи Дейвис все така предпазливо. — Умряла е сред пълния мрак на един град без всякакво осветление. През нощта, когато беше голямото наводнение — сряда, втори март. Тогава електричеството спря навсякъде за повече от половин час. Никъде не светеше нищо, освен свещи в къщите и фарове на коли по улиците, но фаровете очертаваха само тесни, белезникави пътеки в дъжда и тъмнината.

Той замълча, сякаш изведнъж почувствува, че говори прекалено бързо, прекалено изразително пред един бивш полицейски инспектор, който от десет години бе цивилен.

Но Мастър и този път кимна, и този път разбра вълнението, което се криеше в думите на Дейвис, а Дейвис, след като всмукна силно от незапалената пура, за да събере мислите си, продължи:

— Била е млада, красива, обичлива. Винаги засмяна, винаги весела. Била омъжена от три години, съпругът ѝ бил актьор — изпълнител на главни роли в киното. Но преди това е бил келнер в крайпътен ресторант, каквато е била и тя, и е преживявал с дванадесет долара седмично. Запознали се, оженили се, а след това киното го открило и той започнал да печели пари, все повече и повече. Започнал да вижда голямо бъдеще пред себе си.

Дейвис замълча, докато запали пурата си с леко трепереща ръка.

— Разбирате ли, той е висок и зализан, това е единствената дума, с която мога да го опиша. Иначе е подлец и негодник, но външно е снажен, загорял, с равни бели зъби и очи, които, изглежда, могат да обещаят по нещо на всяка срещната жена. А в киното се издига благодарение на жените — на филмовите звезди, които проявяват интерес към него. По-специално на една от тях. Вече е поостаряла, но все още е влиятелна и може да направи много за него. Но няма да го направи, докато той е женен. Затова, значи, той иска да се отърве от жена си. Не може да получи развод. Защото няма основание. Но смята, че тя му слага спирачки, че му пречи да се издигне до върха, че му пречи да стане филмова звезда; тя му е като воденичен камък на шията. Той не я обича — прекалено себелюбив е, за да обича друг, освен себе си. И мисли единствено за това, как да се отърве от нея. Мисли дори за убийство или за това, как тя би могла да изчезне. А преди един месец електричеството угасна и тя изчезна.

Криминалният инспектор отново замълча, гласът му бе станал дрезгав.

— Живеели в Холивуд, недалеч от Бийчуд драйв, сред хълмовете на булевард Холивуд. Кварталът не бил от най-модните, но повече от това той все още не можел да си позволи. По този начин тя и майка ѝ, която живеела с тях, не се набивали в очите на хората, стояли зад кулисите. Тя била домакиня, а той ходел на работа, тя стояла у дома, а той ходел насам-натам, за да осъществява „контакти“ и за да го виждат по разни модни места. Много от познатите му не знаели, че е женен. Тя никога не се оплаквала, никога не му се карала. Дори през ум не ѝ

минавало, че той може да съжалява, задето се е оженил за нея. Била му предана, предана докрай.

Дейвис замълча, после продължи по-спокойно.

— За да се развлича, тя ходела сама на разходка по хълмовете или на кино. Тази вечер, в сряда вечерта, отишла на ранна прожекция в кино „Пантейджис“. Майка ѝ щяла да играе бридж, а той бил на работа. Върнал се към осем часа, малко след майка ѝ. Няколко минути по-късно тя му се обадила по телефона. Валял дъжд. Валяло от дни наред. Имало наводнения из цялата долина Сан Фернандо. Един мост в Лонг бийч бил отнесен, удавили се повече от десетина души. Но Холивуд се отървал само с дъжда. Останал почти незасегнат от наводненията. Затова тя му се обадила да му каже, че поради дъжда не може да вземе такси. И го помолила да я чака пред киното с колата. Той се съгласил. Тази вечер мислено кроял опасни, коварни, честолюбиви планове. През деня бил говорил с филмовата звезда. Тя му обещала главната роля в следващия си филм, ако... Нали разбирате какво означавало това ако. Няма съмнение, че и преди често му минавала мисълта да я убие. А тази вечер му се откривал удобен случай. Десет минути след като излязъл от къщи, целият град потънал в мрак.

Дейвис изчака Мастър да вникне в думите му. Наведе се и потупа едрия рус мъж по коляното, да не би той да отклони вниманието си.

— Целият град потънал в мрак. Човек изпитва странно чувство, когато се случи такова нещо, когато електричеството спре, когато светлините угаснат и всички радиоапарати онемаят, а уличните ъгли станат тъмни като гроб. Тук-там проблесне някоя свещ или кибритена клечка, но от това тъмнината става още по-дълбока. Така, значи, е било през онази нощ. Той не се бавил много. Върнал се у дома след четиридесет и пет минути, преди електричеството отново да светне. Тя не била с него. Той казал, че не я намерил, че паркирал колата и я потърсил пред „Пантейджис“. Помислил си, че тя се е уплашила, когато електричеството угаснало, и е успяла да намери такси или е тръгнала пеша, или е направила нещо друго. Помислил, че се е върнала преди него. Но тя не се била върнала. И затова накрая той се свързал с нас. Свърза се и ни разказа историята си. Разказа как я

загубил и как тя изчезнала. Изслушахме го и обещахме да съобщим за случая в нашия бюлетин. Много хора бяха изчезнали през онази нощ по време на наводнението, та бяхме затрупани с работа. Някои от тези хора все още не са открити. Може би той е разчитал точно на това. След като записахме разказа му, си отидохме; първата вечер, разбира се, проверихме случая съвсем повърхностно. Минаха няколко дни, докато направим пълна проверка. Но вече беше много късно. Това е всичко. Тя беше изчезнала. Къде? Господ знае. Какво може да се случи по улиците на един град, потънал в тъмнина? Всичко. Към полунощ съпругът ѝ отново излязъл с колата. Часове наред, чак до сутринта, бил навън в поройния дъжд. Електричеството отново светнало, но заради дъжда улиците били празни. Никой не видял нито него, нито колата му. Къде е ходил? Какво е правил? Той каза, че като луд обикалял с колата, викал я по име, карал безцелно, с надеждата да я намери как се лута замаяна, но все пак може би здрава и читава. Е, да, може би. Но вие вече знаете ние какво мислим.

Дейвис отново потупа Мастър по коляното.

— Мислим, че той я е намерил в тъмното пред „Пантейджис“ и че тя се е качила в колата. В тъмното никой не е забелязал каква кола е спряла или кой се е качил в нея. Никой не я е видял да се качва. Той подкарал към къщи, а електричеството още не светвало. Той изгарял от омраза към нея. И изведнъж съвсем импулсивно в една странична улица, невидим в нощта зад прозорците на колата, замъглени от поройния дъжд, той я удушил. Удушил я и скрил тялото ѝ в багажника на колата, където то останало, докато ние сме разговаряли с него. Било е там и когато той е излязъл за дълго време, уж за да я търси. Но кога наистина е скрил тялото ѝ, и то толкова добре — не знаем.

В гласа на криминалния инспектор се долавяше горчивина и Мастър разбра, че Дейвис има лично отношение към този случай, че не го възприема само като поредното служебно задължение.

— Познавате ли Лос Анджелис? — попита инспекторът и Мастър поклати глава. — Лос Анджелис, значи, заема обширна територия. В границите на града влизат хълмовете с пресъхнали речни корита и пещери, стари каменоломни, паркове, езера, реки. Представете си, че предварително си е бил набелязал някакво място и

от самото начало е имал цел. Ако е било така, нали разбирате колко трудно ще ни бъде да я намерим? Може изобщо да не я намерим, освен ако не се намеси някоя щастлива случайност.

Дейвис рязко се отпусна на стола, сякаш се бе уморил.

— Само ако можем да я намерим — тихо каза той. — Това е единствената ми надежда. При сегашните обстоятелства няма почти никаква възможност да докажем, че той е виновен. Макар че много ми се иска да го докажем. Само господ знае колко ми се иска!

За първи път — макар че този факт бе убегнал от вниманието на инспектора — Мастър заговори:

— Мисля, че ще я намерим — заяви той.

— Но онзи ще си остане ненаказан — нетърпеливо отговори Дейвис.

Мастър бавно поклати глава и мрачно каза:

— Не е сигурно. Вие забравяте очевидеца.

— Очевидец! Не е имало никакъв очевидец! — възкликна инспекторът.

— На всяко убийство има очевидец — избоботи едрият рус мъж.

— Глупости — раздражено отвърна инспекторът. — Много хубаво щеше да е, ако беше така. Ако това беше така, колко убийци щяха да отидат на електрическия стол, а? Или може би под очевидец разбирате господ, който изобщо не може да ни помогне?

— Очевидец винаги има — тихо каза Мастър, но думите му прозвучаха властно и убедително. — Понякога обаче е трудно да го накараш да проговори.

Известно време той изглеждаше така, сякаш духом не бе в стаята — беше потънал в размисъл. Накрая рече:

— Това, което ми разказахте, ме кара да мисля, че тази вечер той ще проговори. Ще намерим тялото. Освен това мисля, че онзи, който е видял убийството, ще ви представи доказателствата, необходими самият той да бъде подведен под отговорност.

Дейвис отвори уста, за да възрази, да оспори, но замълча. Не знаеше какво има предвид едрият мъж, а и силите му се бяха изчерпали. Освен това думите на Мастър прозвучаха убедително.

— Първо — нареди Мастър, — обадете се на съпруга и му кажете, че довечера ще го заведете да види тялото на жена си. Кажете му, че един човек, който е присъствувал на нейното изчезване, знае

къде е тя. Кажете му, че тя е убита, че са видели убиеца и са го проследили, когато е скрил тялото. Друго нищо не му казвайте. Нека поразмисли над думите ви, докато отидем при него. А сега трябва да се приготвя за представлението. Ще се видим по-късно.

Дейвис направи каквото му поръча едрият мъж. След това с нарастващо чувство на страхопочитание и изненада изгледа номера на Мастър. А малко преди полунощ, когато Мастър се преоблече в спортен костюм от туид и широко палто, двамата се качиха в колата на Дейвис и потеглиха към Холивуд.

Той се казваше Харолд Мърни; в полунощ го свариха да ги чака сам в малка къща сред Холивудските хълмове, откъдето през прозореца на всекидневната слабо проблясваха на поройния дъжд сините и червени неонов светлини на Холивуд.

Беше висок и широкоплещест, както го бе описал Дейвис, и безмилостен. Учудващо безмилостен. Усещаше се по гласа му, по очите му. Безмилостен и зъл.

Но Дейвис също беше безмилостен. Дъждът биеше в очите им, докато двамата с Мастър крачеха по дългата алея към къщата. Сега ъгловатото му лице, от което се стичаше вода, лъсна на светлината. Очите му също искряха, излъчваха странни сини искри на надежда и омраза. Човекът, когото искаше да обвини в убийство, бе Мърни. Но Дейвис знаеше, много добре знаеше, че няма никакви улики срещу по-младия мъж. И актьорът също го знаеше.

Виновен или невинен, Мърни нагло изгледа Дейвис, без да трепне, без изобщо да покаже, че е разтревожен.

— Казахте, че сте намерили жена ми? — подозрително попита Мърни, като местеше поглед от Мастър към Дейвис и обратно към едрият рус мъж, чието присъствие инспекторът не се бе потрудил да обясни.

— Казах ви, че ще ви заведем при нея — вяло отвърна Дейвис.

Мърни подозрително го изгледа със зелените си очи през полузатворени клепачи.

— Къде? — попита той.

— Където я е скрил убиецът ѝ — спокойно отговори Дейвис.

— Убиецът?

Гласът на Мърни издаваше само онова, което трябваше — паника и изненада. Ако беше виновен, играеше добре ролята на убиец.

— Сигурен ли сте, че не грешите? — хладнокръвно попита младият мъж и Дейвис поклати глава. — Не грешите — отговори си сам актьорът след малко. — Вашата работа е да бъдете сигурен. Значи казвате, че сте я намерили и че тя е убита. Хванахте ли убиеца?

— Ще го хванем, след като ви заведем да видите тялото — отвърна Дейвис. — За щастие има очевидец, който е видял убийството и укриването на тялото.

Този път Мърни дълбоко пое въздух.

— Това е невероятно — каза той. В гласа му се прокрадна смущение. — Откровено казано, не вярвам, че сте намерили жена ми, нито че тя е била убита или че съществува някакъв очевидец. Ако има такъв, защо не е проговорил досега?

— Имал си е причини — отвърна Дейвис и гласът му изведнъж прозвуча дрезгаво. — Но сега ще проговори. Предполагам, че нямате нищо против да дойдете с нас, за да идентифицирате тялото на съпругата си и да ни помогнете да заловим убиеца ѝ?

За миг Мърни се поколеба. Червенината на лицето му бе поизбледняла. Но заговори все така безгрижно, все така самоуверено.

— Разбира се, че нямам нищо против — високо отговори той. — Знаете колко много искам да ви помогна.

През цялото време Мастър не бе проговорил, бе стоял, без да помръдне, с лице мокро от дъжда, тъй като бе излязъл без шапка, вперил неподвижно в Мърни ясносините си очи. Актьорът с усилие отмести погледа си от Мастър.

— Ще си взема палтото и веднага тръгвам — троснато каза той. — Макар и да съм убеден, че това е безнадеждна работа.

Облечен подходящо за дъждовното време, Мърни тръгна след Дейвис по алеята.

— Ще отидем с моята кола — каза Дейвис. — Жалко, че е двуместна. Ще ни бъде тесничко.

В думите му имаше съжаление, но в тона му — не. Намести се зад волана, а Харолд Мърни след кратко колебание седна до него. Последен се настани Мастър и затвори вратата.

Дейвис запали мотора и натисна съединителя. Тримата седяха плътно притиснати един до друг, но никой не отбеляза този факт.

Дейвис и Мастър гледаха право напред. Инспекторът имаше вид на човек, съсредоточен в шофирането. Мърни погледна бързо ту единия, ту другия, но не можа да прочете нищо по лицата им. Притиснат между двамата, той седеше сковано, сякаш му беше прекалено тясно, за да се отпусне.

— Сега ще проследим стъпките на убиеца — тихо каза Дейвис, докато колата безшумно се спускаше по хълма към Бийчуд драйв, към единствената възможна посока.

Мърни понечи да каже нещо, но се отказа. Когато колата се спусна по стръмното към авеню Франклин, той неспокойно се размърда, а когато Мастър за първи път проговори, направо подскочи.

— Завийте тук — неочаквано извика Мастър. — Надясно.

Дейвис натисна спирачката и навлезе в Синик драйв, като почти връхлетя в тясната улица. За миг по лицето на Харолд Мърни се изписа изненада, той сви устни и не каза нищо докато пресичаха Гауър и излязоха на Виста Дел Мар, крива стръмна улица, с къщи, които по своята живописност приличаха на европейски.

— Наляво — рязко каза Мастър.

Завиха наляво, излязоха от Виста Дел Мар и поеха по Франклин. После по нареждане на Мастър завиха надясно, пресякоха Аргайл, Вайн и Айвар, изкачиха хълма, спуснаха се по стръмния склон и навлязоха в широкия булевард Кахуенга.

— Надясно — каза Мастър в момента, в който Харолд Мърни отново се размърда, а миг по-късно нареди на Дейвис да завие наляво при светофара по посока на Уилкокс, а след това отново надясно по продължението на Франклин.

От време на време Мърни неспокойно се размърдваше, притиснат между двамата мъже, докато траеше цялата тази обиколка. Когато спряха пред светофара на авеню Хайланд и Мастър предупреди, че ще завият наляво, той избухна и гласът му прозвуча някак пискливо:

— Каква е целта на това безсмислено каране? — попита той. — Каква е тази игра, която сте подхванали? В тази посока няма нито полицейски участък, нито болница, нито морга. Настоявам да ми кажете къде ме водите!

— По пътя на убиеца, а този път винаги има много завой — многозначително отговори Мастър.

Завиха наляво, а на следващия светофар — надясно и продължиха право напред, докато стигнаха до една сляпа улица. После отново свиха наляво и след десетина метра спряха на кръстовището между Ла Бреа и Холивуд, до което бяха стигнали по обиколни и криволичещи пътища, чийто избор не изглеждаше никак разумен.

Харолд Мърни като че ли губеше самообладание.

— Настоявам да ме пуснете — извика той с още по-писклив глас. — Та това е чудовищно! Това е някакъв заговор. Вие не сте намерили жена ми и не знаете къде е тя. Мисля, че се опитвате да ме сплашите!

— Показваме ви пътя, по който е минал убиецът — тихо му отговори Мастър. — Това е заобиколният път по задните улици, който той е изминал през онази дъждовна нощ, същата като тази; криволичещият път, който е поел, за да избегне всякаква възможност някой да го види или забележи.

Мърни шумно преглътна и дълбоко пое въздух.

— Това са глупости — извика той. — Смешни работи! Откъде знаете, че убиецът на жена ми е минал оттук — ако тя изобщо е убита? Не знаете. Няма как да знаете.

В гласа му обаче прозвуча нотка, която издаваше, че той се опитва да убеди себе си, а не тях. Дейвис дори не се обърна да го погледне, а насочи колата напред по булевард Ла Бреа покрай Сънсет и Санта Моника.

Когато Дейвис смени посоката по нареждане на Мастър и пое право към Мелроуз, Мърни се пресегна през едрия рус мъж и се опита да отвори вратата на колата.

— Настоявам да ме пуснете! — почти изхлипа той, останал без дъх. — Нямамте никакво право да ме задържате, щом искам да сляза.

Мастър протегна ръка и го прикова на мястото му. Като хапеше устни и леко потръпваше сякаш от гняв, Мърни се отпусна на седалката.

След това отново поеха на север, чистачката равномерно потракваше и изтласкваше встрани водата, която бързаше веднага отново да замъгли стъклото. Дъждът чукаше по металния покрив на двуместната кола, а моторът тихо и ритмично бръмчеше.

Продължиха нататък и по едно време Мастър тихо даде знак да сменят посоката. Колата изви и се заизкачва по стръмнината, която

водеше извън Холивуд и неговите светлини, обкръжени като с ореол от дъжда. Устремиха се към тъмната долина.

Мърни седеше сковано между двамата мъже. Но когато Мастър извика „Надясно!“, сякаш отправяше обвинение, той подскочи.

Дейвис сви в една странична уличка, тъмна и безлюдна. Прекосиха я, но не видяха никакви светлини на къщи. Само редките улични лампи хвърляха бледа светлина. Скоро фаровете на колата очертаха висока дъсчена ограда, мокра от дъжда. Мърни седеше между двамата мъже, изопнат от напрежение.

— Спрете! — Гласът отекна като изстрел от пистолет.

Дори Дейвис малко се стресна. Спря до бордюра и изключи мотора, който угасна с леко задавяне; за миг тримата останаха в пълна тишина, нарушавана само от настойчивото чукане на дъжда.

— Склад на филмовата компания „Апекс“ — каза високо Дейвис, но сякаш говореше на себе си. — Там трупат стари декори, реквизити и всякакви неща, които не представляват ценност.

Мастър кимна.

— Тук ще слезем — каза той, отвори вратата на колата и се измъкна навън.

Мастър застана на тротоара и изчака Мърни, който неохотно го последва, макар че само преди няколко минути изгаряше от нетърпение да слезе от колата. Актьорът се опита да запали цигара, като закри с ръка кибрита и се приведе, но пламъчето се залюля, премигна и угасна. Той изруга и захвърли мократа цигара в канавката.

— Не мога да разбера защо ме доведохте тук — гневно извика той. — Отивам си вкъщи, чувате ли? Не можете да ме задържате повече! Няmate право!

Мастър го хвана под ръка и го спря.

— От какво се страхувате? — презрително попита Дейвис. — Нали не сте направили нищо? Нали не сте я убили?

— Не, не, знаете много добре, че не съм! — извика Харолд Мърни.

— Тръгвайте тогава, преди да сме си помислили нещо друго — каза Дейвис.

— Ще влезем вътре — твърдо заяви Мастър и актьорът, съсипан и разтреперан, го последва.

Заедно с Дейвис тримата тръгнаха бавно покрай високата ограда. Дъждът продължаваше да вали все така, мокреше упорито, а наоколо нямаше жива душа. Двамата мъже можеха да убият актьора и никой нямаше да забележи.

След петдесетина метра стигнаха до висока порта и Мастър спря.

— Заключена е. Ще донеса инструменти — каза Дейвис.

Отиде при колата и се върна с джобно фенерче и щанга. Натисна само веднъж с щангата и скобите, на които се държеше катинарът, поддадоха, портата изскърца и се отвори.

— Сега ще влезем вътре — каза Мастър.

— Не! — изкрещя Мърни, но колкото и да се дърпаше, не можеше да се отскубне. — Няма да отида с вас! Нямате право да ме водите тук! Какво всъщност искате, какво искате?

— Да установите самоличността на жена си и нищо повече — каза Дейвис. — Хайде елате. Вече почти стигнахме.

Фенерчето разцепваше като клин тъмнината пред тях, а чакълът под краката им силно скърцаше. Дейвис движеше фенерчето в полукръг и то осветяваше ронещата се стена на гипсова джамия, после се насочваше към някакъв нормански замък, построен от дърво и хартия, след това проследяваше заоблените форми на една египетска пирамида.

Мастър ги водеше в тъмното, като се движеше съвсем бавно, сякаш всеки момент щеше да спре. Минаха край разпадащи се жилищни декори, край останките на пъл американски град, състоящ се от изкуствени фасади, набързо направени и разкривени. Вървяха ту наляво, ту надясно, върнаха се към египетската пирамида. Мастър рязко спря.

— Дайте фенерчето насам — извика той на Дейвис. Инспекторът направи каквото му казаха.

— Пирамида от дърво и гипс — високо каза Дейвис. — Модел на Сфинксовата пирамида, главата ѝ се е счупила. Модел на голям египетски саркофаг. Няколко изкуствени скали. Един...

— Саркофагът — прекъсна го Мастър. — Да, саркофагът, копие на древен ковчег, подходящо място за жертва на убийство. Отворете го

да видим дали нашият очевидец е казал истината.

— Не! — изкрещя Мърни. Обезумял и изпаднал в отчаяние, той се опита да се освободи. — Тя не е тук! Вие сте луди, ако си мислите, че е тук. Как може да бъде тук? Какви са тези номера!

Двамата мъже го държаха, докато траеше съпротивата му и тялото му се разтърсваше от хрипливи, задъхани ридания. Никой не говореше. Когато актьорът притихна, Дейвис пусна ръката му. Отстъпи малко назад и набързо освети с фенерчето олющената боя на дървения саркофаг. След това пъхна щангата под капака. Натисна и капакът се повдигна. Дейвис го остави да падне с трясък на земята. После освети с фенерчето отвътре.

Тя беше там. Лежеше изтегната, отметнала едната си ръка върху лицето, сякаш за да го закрие от светлината. Но никаква светлина не можеше да достигне до очите ѝ. Тя лежеше тук от един месец и вече не беше красива.

— Това е тя — каза Дейвис. Думите му едва се чува през шума на дъжда.

— Знам — отвърна Мастър. — Знам. Нашият очевидец ни каза истината. Погледнете, Мърни. Погледнете и кажете коя е тя.

— Не! — извика актьорът. — Не! Вие сте знаели! Вие сте знаели през цялото време. Знаели сте. Ако не сте знаели, нямаше да ме доведете тук, нямаше да можете да проследите пътя, който изминах онази нощ. Някой ви е казал. Някой ме е видял и ви е казал. О, господи, защо трябваше някой да ме види?

Дейвис носеше чифт белезници. Когато актьорът падна на колене сред чакълестата пътека, задъхан, с разкривени, безформени, обезобразени устни, очи и лице, Дейвис му сложи белезниците.

Дръпна го за ръцете и Харолд Мърни се изправи разтреперан.

— Не може да са ме проследили! — изкрещя той. — Не може! Щях да разбера. Никой не би могъл да ме проследи през всички тези криволици и завои, без аз да го видя. Кажете ми! Кажете ми! Как ме доведохте тук по същия този път! Как? Как?

Със стегнатите си в белезници китки той заудря криминалния инспектор по гърдите и Дейвис хвана ръцете му. Мастър се приближи и закова ясният си поглед върху лицето на актьора.

— Вие ни доведохте тук — каза той. — Вашата гузна съвест ни доведе тук. Приложихме един номер, както вие казахте. Въпреки това именно вие ни доведохте дотук.

— Не! Не съм! Не съм!

— Доведохте ни тук като човек, който е скрил нещо и скритото му тежи, като човек, който, без да иска, показва скритото на онзи, който знае как да се добере до тайната му. Казах, че съвестта ви ни доведе дотук. Или, ако трябва да бъдем по-точни — вашите неволни мускулни реакции на неизречени желаниа. Стигнахме до един ъгъл, където бяхте завили през онази нощ. Вие не искахте да разберем, че сте минали оттам. Мозъкът ви беше зает с тази мисъл, с мисълта, че не бива да узнаем за това. И трепнахте. Леко се извихте в тази посока. В каквата посока се движеха мислите ви, в такава се движеше и тялото ви — незабележимо, но за мен достатъчно. Нали си спомняте, че седях плътно до вас — затова можех да различавам леките движения, които тялото ви несъзнателно правеше. Научих този номер от Хари Худини^[1], учител на всички нас. Когато сте свободен, можете да научите повече по този въпрос — той е описан в една от неговите книги. Винаги е по-лесно, ако обектът е нервен, а вие бяхте нервен. Затова ви се обадохме рано вечерта и ви казахме, че ще ви заведем да видите тялото на жена си. За да ви изнервим.

— Кой... кой сте вие? — прошепна Харолд Мърни. — Не сте криминален инспектор. Кой...

— Името му е Мастър — отговори Дейвис на въпроса. — Той е професионален илюзионист. Много жалко, че никога няма да го видите на сцената. Изпълненията му са сензационни. Особено когато някой от публиката вземе нещо и го скрие; тогава той започва да обикаля около зрителя и всеки път безпогрешно открива предмета.

— А вие кой сте? — изкрещя Мърни на Дейвис. — И вие не сте криминален инспектор! Никой криминален инспектор нямаше да върви като ловджийско куче по дирите ми. Никога нямаше да му дойде на ум такова нещо. Кой сте вие?

— Аз съм инспектор — отговори Дейвис, — но освен това съм онзи, за когото тя щеше да се омъжи, ако не се бяхте появили вие. Ето кой съм.

— О, вие... значи вие... вие...

Харолд Мърни отвори уста да поеме въздух и гласът му изхриптя.

— Значи вие ме излъгахте — задави се той. — Излъгахте ме. Не е имало никакъв очевидец. Никой не е могъл да ме обвини. Не е имало очевидец и вие не бихте могли да докажете, че съм виновен.

Дейвис поклати глава.

— Не — каза той. — Не съм излъгал. Очевидец има. Той ни доведе тук и ни представи необходимите доказателства. Това е очевидецът, който присъствува на всяко убийство. Онзи, който винаги вижда престъплението, онзи, който го извършва. В случая, Мърни, това сте вие, вие сте очевидецът, за когото говорим!

[1] Хари Худини (1874–1926), американски илюзионист и акробат. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.